

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2015. godine, i na __ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2015. godine, usvojila je

ZAKON

o dopuni Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

Član 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 07/14), iza člana 20.12b dodaje se novi član 20.12c, koji glasi:

"Član 20.12c

- (1) Klubovi delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH koji se nakon Općih izbora održanih 12. oktobra 2014. godine nisu mogli popuniti ni u skladu sa članom 10.16 ovog Zakona popunit će se neizabranim kandidatima iz reda datog konstitutivnog naroda ili ostalih sa kandidatskih listi za kantonalne skupštine onih političkih subjekata koji su na tim izborima osvojili mandate u jednoj ili više takvih skupština.
- (2) Centralna izborna komisija BiH formira listu kandidata iz prethodnog stava, u skladu sa brojem osvojenih pojedinačnih glasova i mandate dodjeljuje dok se ne izabere nedostajući broj delegata.
- (3) U slučaju da dva ili više kandidata imaju isti broj pojedinačnih glasova, a svi ne mogu biti izabrani, mandat će se dodijeliti žrijebanjem koje organizuje Centralna izborna komisija BiH.
- (4) Centralna izborna komisija BiH će posebnim propisom utvrditi način primjene ovog člana.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

PS BiH, broj __/15
_____ 2015. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o dopuni Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sadržan je u članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine kojim je propisano da je Parlamentarna skupština BiH nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Skupštine po tom Ustavu.

Parlamentarna skupština BiH je pored inicijalnog teksta Izbornog zakona BiH u više navrata usvojila izmjene i dopune istog. Parlamentarna skupština BiH je, između ostalog, već ranije usvojila i dopune Izbornog zakona BiH kojim je retroaktivno regulisala popunu nedostajućih mandata (član 20.12b Izbornog zakona BiH).

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Član 6(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da "Sastav Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine **će biti paritetan tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj delegata**", te u stavu (2) istog člana dalje precizira da se Dom naroda sastoji „od pedeset osam delegata, i to **po sedamnaest delegata iz reda svakog od konstitutivnih naroda** i sedam delegata iz reda ostalih“.

Nakon Općih izbora koji su održani 12. oktobra 2014. godine, mandati u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH raspoređeni su u skladu sa članovima 10.12 i 10.16 Izbornog zakona BiH, ali su i nakon ta dva kruga koja su jedina predviđena tim zakonom i dalje ostala upražnjena četiri mjesta delegata iz reda srpskog naroda s obzirom da na kandidatskim listama u svim kantonima nema više izabranih kandidata iz reda srpskog naroda.

Uzimajući u obzir primarnu obavezu da sastav Doma naroda Parlamenta Federacije BiH bude „**paritetan** tako da svaki konstitutivni narod ima **isti broj delegata**“, opšti princip pune jednakopravnosti konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini, te činjenicu da je klub srpskog naroda trenutno za gotovo četvrtinu manje brojan od klubova bošnjačkog, odnosno hrvatskog naroda, neophodno je pristupiti hitnoj dopuni Izbornog zakona BiH s ciljem popunjavanja nedostajućih mandata.

Također, te imajući u vidu činjenicu da Izbornim zakonom BiH nije regulisan način postupanja u konkretnoj situaciji, Centralna izborna komisija BiH je istakla da je „mišljenja da trebaju biti izabrani svi delegati u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH kako bi se ispoštovale odredbe Ustava Federacije BiH“ (Centralna izborna komisija BiH, *Izveštaj o provođenju Općih izbora 2014. godine*, januar 2015. godine, Poglavlje 7.2. Preporuke, A) Dopuna Izbornog zakona BiH po hitnoj proceduri, dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH uz akt CIK BiH br. 04-2-07-10-77-2/15 od 28.01.2015. godine).

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. je precizirano je da se u Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 07/14), iza člana 20.12b dodaje novi član 20.12c u čijim se pojedinačnim stavovima precizira da:

- (1) Klubovi delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH koji se nakon Općih izbora održanih 12. oktobra 2014. godine nisu mogli popuniti ni u skladu sa članom 10.16 ovog Zakona popunit će se neizabranim kandidatima iz reda datog konstitutivnog naroda ili ostalih sa kandidatskih listi za kantonalne skupštine onih političkih subjekata koji su na tim izborima osvojili mandate u jednoj ili više takvih skupština.

Ovom odredbom se osigurava popuna mjesta u Domu naroda Parlamenta FBiH koja nisu mogla biti popunjena ni nakon drugog kruga, a koji krug je konačni koji Izborni zakon BiH trenutno predviđa. Prema navedenoj preporuci CIK BiH, dopuna se primjenjuje izuzetno za ove izbore, neizabranim kandidatima iz reda datog konstitutivnog naroda sa kandidatskih listi za kantonalne skupštine onih političkih subjekata koji su osvojili barem jedan mandat u nekoj kantonalnoj skupštini, a princip retroaktivnog regulisanja i popune primijenjen je za Narodnu skupštinu RS nakon izbora 2006. godine (član 20.12b Izbornog zakona BiH).

- (2) Centralna izborna komisija BiH formira listu kandidata iz prethodnog stava, u skladu sa brojem osvojenih pojedinačnih glasova i mandate dodjeljuje dok se ne izabere nedostajući broj delegata.

Ovom odredbom osigurava se popuna upražnjenih mjesta osobama sa najizraženijim demokratskim i izbornim legitimitetom, odnosno pripadnicima datog konstitutivnog naroda sa najvećim brojem osvojenih pojedinačnih glasova, dok se u kombinaciji sa prethodnim stavom u obzir uzima i izborni legitimitet političkih subjekata iz čijih redova ti kandidati dolaze, a što je oboje u skladu sa navedenom preporukom CIK BiH.

- (3) U slučaju da dva ili više kandidata imaju isti broj pojedinačnih glasova, a svi ne mogu biti izabrani, mandat će se dodijeliti žrijebanjem koje organizuje Centralna izborna komisija BiH.

Ova odredba osigurava rješenje u slučaju da dva ili više kandidata imaju isti broj pojedinačnih glasova, a svi ne mogu biti izabrani, te je usklađena sa rješenjima predviđenim drugim odredbama Izbornog zakona BiH za slične situacije.

- (4) Centralna izborna komisija BiH će posebnim propisom utvrditi način primjene ovog člana.

Ova odredba omogućava CIK-u BiH da reguliše način primjene ovog člana (poput utvrđivanja rokova, političkih subjekata koji su osvojili mandate, pojedinačnih glasova, detalja eventualnog žrijebanja, i slično), a identična odredba je uvrštena i u prethodnom slučaju retroaktivnog regulisanja i popune (član 20.12b (2) Izbornog zakona BiH).

Članom 2. je precizirano da Zakon stupa na snagu od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a što je opravdano kako hitnošću ovog prijedloga tako i činjenicom da je takvo stupanje na snagu bilo precizirano i prilikom prethodnog retroaktivnog regulisanja i popune nedostajućih mandata (član 20.12b Izbornog zakona BiH).

Uzimajući u obzir da se primjenjuju retroaktivno i izuzetno za ove izbore, a s ciljem hitnog rješenja aktuelnog problema neravnomjerne zastupljenosti konstitutivnih naroda u Domu naroda Parlamenta FBiH, predložena rješenja ne prejudiciraju buduća rješenja, uključujući eventualnu kombinaciju sa drugim izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH.

IV. POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o dopuni Izbornog zakona Bosne i Hercegovine nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

Naime, iako bi dodatna četiri delegata koja trenutno nedostaju uživala pravo na naknadu, poput naknada koje uživaju drugi delegati u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, ta sredstva su već planirana s obzirom na ustavnu i zakonsku obavezu da taj Dom broji 58, a ne 54 delegata kao što je to trenutno slučaj.

V. DRUGE OKOLNOSTI KOJE UKAZUJU NA RAZLOGE ZA DONOŠENJE ZAKONA

U Bosni i Hercegovini postoji značajan broj organa i institucija u kojim se, odnosno putem kojih se, osigurava paritet, a time i ravnopravnost, konstitutivnih naroda (a u nekim slučajevima i učešće ostalih). Prije svega, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine se sastoji od tri člana, po jednog iz svakog konstitutivnog naroda. Potom, Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH se sastoji od petnaest delegata, po pet iz svakog konstitutivnog naroda. U RS entitetu Vijeće naroda učestvuje u vršenju zakonodavne vlasti, i sastoji se od 28 delegata, po 8 iz reda svakog konstitutivnog naroda i 4 iz reda ostalih. Među tim institucijama je i Dom naroda Parlamenta FBiH za koji je, kako je iznad već navedeno, propisano da se sastoji od 58 delegata, po 17 iz reda svakog konstitutivnog naroda i 8 iz reda ostalih.

U svim pobrojanim institucijama, izuzev Doma naroda Parlamenta FBiH taj paritet je trenutno osiguran i u praksi, te je i iz tog razloga neophodno pristupiti što hitnijoj dopuni Izbornog zakona BiH kako bi ovaj princip pariteta i pune ravnopravnosti konstitutivnih naroda bio primjenjen u praksi i u Federaciji BiH, te kako bi srpski narod u tom entitetu bio u ravnopravnom položaju sa ostala dva konstitutivna naroda.